

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82

E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

13.02.2017 № 07-304

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України

Парубію А.В.

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата провела аудит ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених для забезпечення житлом осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції та/або у забезпеченні її проведення і втратили функціональні можливості нижніх кінцівок. Використання коштів на цю мету здійснювалося за бюджетною програмою за КПКВК 2505140.

За результатами розгляду матеріалів аудиту Рахункова палата зробила висновок, що Міністерством соціальної політики України (далі – Мінсоцполітики) як головним розпорядником бюджетних коштів та Державною службою України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції (далі – Служба АТО) як відповідальним виконавцем запровадженої з 2015 року бюджетної програми за КПКВК 2505140, незважаючи на її соціальну значущість та повну фінансову забезпеченість, у 2015–2016 роках не забезпечено повного та належного використання фінансових ресурсів, спрямованих на виконання програми, а також ефективного управління ними.

Мінсоцполітики та Служба АТО не володіли відомостями про учасників АТО, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок та потребували забезпечення житлом, не врегулювали відповідного нормативно-правового забезпечення, а визначення розпорядниками коштів нижчого рівня структурних підрозділів обласних і Київської міської держадміністрацій за відсутності інституційного підпорядкування їх Мінсоцполітики і Службі АТО та координуючих механізмів унеможливило ефективне управління бюджетними коштами та створення дієвої системи внутрішнього контролю за їх використанням.

Як наслідок, передбачені на 2015–2016 роки у державному бюджеті за цією бюджетною програмою щорічні бюджетні призначення у сумі **63,9 млн грн** в кінці 2015 року були скорочені майже вдвічі – до **32,5 млн грн**, 2016 року – на 30 відс. (до **45,2 млн гривень**).

Це свідчить про некоректність і необґрунтованість показників, визначених бюджетною програмою, оскільки у 2015 році із 51 особи з числа учасників АТО, запланованої для забезпечення житлом, фактично забезпечено 48 осіб, на що використано **29,3 млн грн**, у 2016 році із запланованих 57 осіб забезпечено 53 особи (**40,8 млн гривень**).

Аудит встановив використання за бюджетною програмою з порушенням законодавства **32,2 млн грн**, перевитрати бюджетних коштів на суму **224,4 тис. грн** та неефективне управління коштами, що спричинило повернення до бюджету наприкінці 2015 року **3,3 млн грн** асигнувань, 2016 року – **4,5 млн гривень**.

Аудит засвідчив, що чинне житлове законодавство в цілому і в частині забезпечення житлом учасників АТО, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, недосконале, містить недоліки та правові прогалини, що впливають на ефективність використання бюджетних коштів, виділених на цю мету, своєчасність забезпечення житлом таких осіб.

Житловим кодексом Української РСР від 30.06.1983 № 5464, зі змінами та доповненнями (далі – Житловий кодекс), **не встановлено** норми загальної площі на одну особу, що повинна застосовуватися при забезпеченні її житловим приміщенням, що спричинило низку недоліків під час планування та використання бюджетних коштів для забезпечення житлом пільгових категорій громадян, зокрема учасників АТО.

Крім того, законодавство не врегульовує норми щодо заборони придбання за рахунок бюджетних коштів житла за місцем реєстрації особам, які мають у приватній власності житлові приміщення в інших населених пунктах, що створює передумови для маніпулювання з придбанням житла та неефективного використання коштів.

Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення житлом осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції та/або у забезпеченні її проведення і втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 407 **за окремими позиціями був недосконалим**. Зокрема, було обмежено лише загальну площу житла, яке складається з однієї кімнати (однокімнатної квартири) і надається одинокій особі – учаснику АТО і перебування на обліку за зареєстрованим місцем проживання та не було визначено поняття «втрата функціональних можливостей нижніх кінцівок», що породжує різночитання.

Пунктом 6 Порядку ведення Єдиного реєстру учасників антитерористичної операції, затвердженого наказом Мінсоцполітики від 06.02.2015 № 114 (далі – Порядок ведення Єдиного реєстру учасників АТО), наповнення Єдиного реєстру обмежено лише відомостями про осіб, які мають статус учасників бойових дій (далі – УБД), тоді як інформація про інших учасників АТО (інвалідів та учасників війни) акумулюється в інших відомчих базах, що унеможлиблює застосування цього реєстру для забезпечення соціального захисту всіх учасників АТО.

Відсутність єдиної державної цільової програми з питань соціального захисту учасників АТО призводить до дублювання та запровадження нових бюджетних програм за цим напрямом. Так, для Мінсоцполітики у 2015–2016 роках затверджено дві бюджетні програми щодо забезпечення житлом учасників АТО та членів їх сімей за КПКВК 2505140 і за КПКВК 2511120, які з 2017 року об'єднані в одну за КПКВК 2511120.

Міністерство фінансів України, Мінсоцполітики, Служба АТО у 2015–2016 роках не забезпечили належного бюджетного планування за КПКВК 2505140, а розпорядники коштів нижчого рівня – ефективного управління бюджетними асигнуваннями, виділеними для забезпечення житлом учасників АТО, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок. Як наслідок, обсяги потреби ґрунтувалися на недостовірних кількісних і необ'єктивних вартісних показниках і **були завищені на 50 і 30 відс.** відповідно, а виділені розпорядникам коштів нижчого рівня асигнування через неналежну організацію роботи із придбання житла затримувались на їх рахунках до восьми місяців.

Включення до проекту Державного бюджету України на 2015 рік нової бюджетної програми за КПКВК 2505140 здійснено Мінфіном на підставі наданих Мінсоцполітики завищених більш як удвічі пропозицій щодо додаткової потреби і за відсутності бюджетного запиту, що є недотриманням вимог **частини третьої статті 36 Бюджетного кодексу України**. Службою АТО не забезпечено включення достовірних даних до бюджетного запиту, поданого у 2016 році до Мінсоцполітики, а останнім до Мінфіну, що є **недотриманням вимоги статті 35 Бюджетного кодексу України**.

Призупинення більш як на два роки функціонування Єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов унеможливорює перевірку органами, залученими до використання бюджетних коштів, отриманої інформації про потребу громадян у забезпеченні житлом. Відсутність інформації про потребу в забезпеченні житлом учасників АТО в Єдиному реєстрі учасників АТО ускладнює планування видатків на цю мету. Водночас зміни до Порядку ведення Єдиного реєстру учасників АТО, ініційовані Службою АТО у квітні 2016 року (через рік після прийняття Мінсоцполітики відповідного наказу), на дату аудиту через зволікання окремими відомствами з їх погодженням не внесені.

За результатами проведеного аудиту Рахункова палата рекомендувала Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо:

- удосконалення норм Житлового кодексу у частині врегулювання норми загальної площі житла на одну особу, що застосовується при забезпеченні громадян житловим приміщенням; врахування при забезпеченні житлом в одному населеному пункті його наявності у приватній власності в іншому населеному пункті; постанови Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 № 719, що врегульовує питання використання бюджетних коштів за КПКВК 2511120, у частині визначення поняття «втрата функціональних можливостей нижніх кінцівок»;

- прискорення внесення змін до Порядку ведення Єдиного реєстру учасників АТО у частині внесення до цього реєстру відомостей про всіх учасників АТО, а не лише про УБД; визначення переліку органів, уповноважених надавати Службі АТО інформацію про потребу учасників АТО в соціальному захисті; передбачення належної відповідальності і контролю за наповненням реєстру;

- розгляду питання прийняття державної цільової програми із соціального захисту учасників АТО.

Надсилаємо в порядку інформування відповідно до статті 37 Закону України «Про Рахункову палату».

З повагою

Т. в. п. Голови

О.С. Яременко